

Het effect van Narcisme en Psychopathie op Seksuele Deviante Interesses

M.A.J. (Maaïke) Beckers

2011614 (SNR)

Bachelor thesis Forensische Psychologie

Tilburg School of Social and Behavioral Sciences, Tilburg University

Eerste beoordelaar: S.J.W. Verschueren

Tweede beoordelaar: drs. I.J. de Zeeuw-Jans

7 Juni 2021

Abstract

Het is belangrijk seksueel afwijkende interesses bespreekbaar te maken gezien ze kunnen leiden tot corresponderende gedragingen. Deze interesses worden gezien als de mentale activiteit van het denken over of overwegen om zich bezig te houden met seksueel afwijkend gedrag (van Bommel et al., 2018). Eerder onderzoek duidde al op de relatie tussen een donkere persoonlijkheid en deze interesses. Dit onderzoek nam narcisme, psychopathie en zijn deelaspecten onder de loep. De seksueel afwijkende interesses die werden bekeken zijn seksueel sadisme, frotteurisme, voyeurisme, pedofilie, exhibitionisme en verkrachting. Hiervoor werd de volgende onderzoeksvraag opgesteld: Wat is het effect van narcisme en psychopathie op verschillende seksueel afwijkende interesses? Om een antwoord te kunnen geven op de onderzoeksvraag werd een vragenlijst aan de hand van quota sampling in een niet-klinische setting verspreid. De vragenlijst bestond onder andere uit de Pathological Narcissism Inventory (PNI), de Levenson Self-Report Scale (LSRP) en de Multidimensional Assessment of Sex and Aggression (MASA). Mocht duidelijk worden welke persoonlijkheidstrekken effect hebben op welke seksueel afwijkende interesses dan zou er extra aandacht aan kunnen worden besteed. Uit de resultaten bleek dat narcisme een positief effect heeft op frotteurisme, voyeurisme en exhibitionisme en psychopathie een positief effect op sadisme, frotteurisme en voyeurisme. Deze resultaten bevestigden deels de hypothesen van dit onderzoek. Daarbij moeten wel verschillende limitaties in acht worden genomen. Gezien het onderwerp zou in de toekomst meer aandacht mogen worden besteed aan sociaal wenselijke antwoorden.

Sleutelwoorden: Seksueel afwijkende interesses, frotteurisme, voyeurisme, exhibitionisme, sadisme, psychopathie, narcisme

Introductie

Anno 2021 is seksualiteit nog steeds een controversieel onderwerp en wordt het vaak over het hoofd gezien, ook bij diagnostiek en behandeling (Bartels & Gannon, 2011). Bij seksuele voorlichting lijkt het onderwerp atypische seksuele interesses afwezig (geestelijke gezondheidszorg [GGZ], 2018). Voor personen met een parafilie kan informatie en eventueel hulp vinden lastig zijn wat kan leiden tot onduidelijkheid. Parafilie is in de derde versie van de DSM (*Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders*) geïntroduceerd, waarbij er in de vijfde versie een onderscheid is gemaakt tussen de term ‘parafilie’ en ‘parafiele stoornis’. In de DSM-5 wordt de term parafilie gedefinieerd als “elke intense en aanhoudende seksuele interesse anders dan seksuele interesse in genitale stimulatie of voorbereidend strelen met fenotypisch normale, fysiologisch volwassen, instemmende menselijke partners”. Een parafiele stoornis duidt op een parafilie die het individu leed toebrengt of beperkingen aan de betrokkene of de bevrediging van de parafilie heeft een persoonlijk nadeel of risico op schade voor anderen als gevolg (Sorrentino, 2016). Een parafilie is logischerwijs een noodzakelijke, maar onvoldoende voorwaarde voor de diagnose van een parafiele stoornis. In totaal zijn er 132 parafiele stoornissen waarbij de DSM-5 een onderscheid maakt tussen acht parafiele stoornissen, andere gespecificeerde parafiele stoornissen en ongespecificeerde parafiele stoornissen (American Psychiatric Association, 2013). De acht parafiele stoornissen zijn onderverdeeld baserend op atypische voorkeur van activiteit of doel (Beech et al., 2016).

Er bestaat een bezorgdheid over de veronderstelling dat atypische seksuele interesses corresponderend gedrag bevorderen. Verschillende studies laten zien dat ongeveer de helft van zedendelinquenten een parafilie heeft (Harsch et al., 2006; Eher et al., 2019). Ook heeft

onderzoek van MacCulloch et al. (1983) bevestigt dat delictplegers bepaalde seksuele fantasieën engageerden die het proces tot criminele gedragingen hebben versneld.

Uit onderzoek lijkt er een link te zijn tussen antisociale trekken en seksueel atypisch interesses (geestelijke gezondheidszorg [GGZ], 2018). Personen met psychopathische eigenschappen lijken meer geneigd te zijn om seksueel afwijkende interesses te koesteren, wat op zijn beurt een risico vormt voor seksueel afwijkend gedrag (Bartels & Gannon, 2011; Williams et al., 2008). Deze relatie werd ook gevonden voor personen met narcistische trekken (Lang et al., 1987; Lodi-Smith et al., 2014). Deze thesis doet een poging om meer inzicht te verkrijgen in het effect van psychopathie en narcisme op verschillende vormen van seksueel afwijkende interesses. De seksueel afwijkende interesses binnen dit onderzoek zijn *seksueel sadisme* (lijden van anderen), *frotteurisme* (lichaam en/of geslachtsdelen zonder toestemming wrijven tegen anderen), *voyeurisme* (anderen in onwetendheid bekijken), *pedofilie* (seksuele gevoelens ten opzichte van minderjarigen), *exhibitionisme* (ongevraagd eigen genitaliën bloot willen stellen) en *verkrachting*.

De term narcisme werd voor het eerst in 1898 geïntroduceerd door Havelock Ellis als auto-erotische stoornis. Narcisme wordt tegenwoordig beschreven als gevoel van grootsheid, egoïsme en zelfgerichtheid (Raskin & Hall, 1979). Kernberg (1998) stelde dat narcisten abnormale zelfstructuren bezitten naast pathologische strategieën voor het reguleren van eigenwaarde. Daarbij omvat narcisme een gevoel van superioriteit, grootsheid, zelfingenomenheid, exhibitionisme, afgunst, uitbuiting en instabiliteit betreffend de stemming. Een extreme uiting van narcisme is de diagnose van de narcistische persoonlijkheidsstoornis (NPS) alzo gedefinieerd in de *Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (DSM-5)*. Deze persoonlijkheidsstoornis bevindt zich in cluster B, dat getypeerd wordt door impulsiviteit, egoïsme en dramatiek (American Psychiatric Association, 2013). Pincus en Lukowitsky (2010) identificeren twee primaire manieren waarop

pathologisch narcisme kan worden uitgedrukt; grandiositeit en kwetsbaarheid. Grandioos narcisme uit zich in arrogante attitudes, een opgeblazen gevoel van eigenwaarde en interpersoonlijk gedrag gekenmerkt door uitbuiting, recht en exhibitionisme. Kwetsbaar narcisme weerspiegelt uitdrukkingen van psychologische disfunctie gekenmerkt door fragiele zelfwaardering, emotionele instabiliteit en internaliserende pathologie.

Psychopathie wordt gekenmerkt door een tekort aan emotioneel functioneren met uitingen van antisociaal gedrag (Patrick et al., 2009). Hierbij doen zich problemen voor in het affect (emotioneel afgevlakt, gebrek aan empathie, angst, schaamte, geweten), op interpersoonlijk niveau (hoogdravend, egoïstisch en manipulatief) en in gedragingen (impulsiviteit, gewelddadig en risicovol). Psychopathie is sterk gecorreleerd aan de antisociale persoonlijkheidsstoornis (ASPS), die zich net als de narcistische persoonlijkheidsstoornis (NPS) in cluster B van de persoonlijkheidsstoornissen in de DSM-5 bevindt (American Psychiatric Association, 2013). ASPS en psychopathie werden tot en met de DSM-IV als synoniemen gebruikt, maar heden ten dage wordt psychopathie als specifiek gebruikt bij de ASPS (American Psychiatric Association, 2013). Met betrekking tot psychopathie blijkt er een goede ondersteuning te zijn voor het triarchische model (Patrick et al., 2009). Het model onderscheidt drie fenotypische constructen: brutaliteit, disinhibitie en gemeenheid waarbij een psychopaat gekenmerkt wordt door kille, niet emotionele trekken (*Callous Unemotional Traits*). Bij het triarchische model wordt er gekeken naar persoonlijkheidskenmerken. Een andere manier om naar psychopathie te kijken is aan de hand van gedrag zoals Hare (McMurrin & Howard, 2021). Hare verdeelde psychopathie in 20 componenten op twee domeinen, namelijk primaire en secundaire psychopathie (Patrick, Fowles, & Krueger, 2009). Primaire psychopathie wordt gekenmerkt als antagonistische interpersoonlijke stijl dat geïdentificeerd wordt met onbevreesdheid, ongevoeligheid, manipulativiteit, bedrog en betere emotieregulatie-vaardigheden. Secundaire psychopathie is

gericht op levensstijl en antisocialiteit. Primaire psychopathie bestaat uit een genetische basis met tekorten bij het verwerken en herkennen van emoties, terwijl de secundaire psychopathie wordt beschouwd als een verworven aandoening (Saltoglu & Uysal Irak, 2020).

Narcisme en psychopathie vormen samen met machiavellisme de donkere triade van persoonlijkheden (Paulhus & Williams, 2002). In eerdere wetenschappelijke studies werd bevestigd dat de drie eigenschappen voorspellers zijn van agressie (Jonason & Webster, 2010). Machiavellisme en narcisme worden geassocieerd met vijandigheid terwijl psychopathie eerder geassocieerd wordt met fysieke agressie (Jones & Neria, 2015). De drie eigenschappen zijn ook gerelateerd aan verleidingstactieken waarbij psychopathie het sterkst gerelateerd is aan agressieve en manipulatieve technieken voor seksuele toegang.

Verkrachting zou daarbij mogelijk het gevolg kunnen zijn van een psychologische disfunctie of overexpressie van deze eigenschappen (Jonas & Olderbak, 2014). Het onderzoek van van Bommel et al. (2018) toont aan dat seksueel afwijkend gedrag gelinkt kan worden aan antisociale persoonlijkheidstrekken. Volgens Williams et al. (2008) zouden specifieke parafiliën, sadisme en aanranding verband houden met narcisme. Masochisme, sadisme en aanranding zouden gerelateerd zijn aan psychopathische trekken.

Er is tot noch toe beperkt onderzoek gedaan naar seksueel afwijkende interesses. Wel is er gecorrobooreerd bewijs gevonden door Lang et al. (1987) en Lodi-Smith et al. (2014) dat exhibitionisme en voyeurisme gerelateerd zouden zijn aan hoge niveaus van narcisme. Ook lijken deze twee samen met frotteurisme voor te komen (Freund, 1990). Noch is er onderzoek dat de relatie tussen frotteurisme en narcisme bevestigd. Verder lijkt het profiel van een individu met pedofilie, namelijk passief, afhankelijk, subassertief, geïsoleerd en ongemakkelijk in interpersoonlijke relaties, ook verband te houden met de eigenschap narcisme (Okami & Goldberg, 1992). Voor de interesses sadisme en verkrachting is in de studie van Williams et al. (2008) gevonden dat personen met psychopathische eigenschappen

meer geneigd zijn om deze interesses te ontwikkelen, zo ook in de studie van Woodworth et al (2013).

Deze bevindingen vertegenwoordigen de behoefte aan het bespreekbaar maken van deze seksueel atypische interesses. Als blijkt dat deze interesses in overmaat aanwezig zijn bij personen met psychopathie of narcisme, dan kan in de toekomst gericht aandacht worden besteed aan deze interesses binnen deze doelgroep.

De overkoepelende onderzoeksvraag voor dit onderzoek luidt als volgt: “*Wat is het effect van narcisme en psychopathie op verschillende vormen van seksuele deviante interesses?*”. Daarbij worden de volgende onderzoeksvragen onderzocht: “*Wat is het effect van primaire psychopathie, secundaire psychopathie, en psychopathie in zijn geheel op seksuele deviante interesses?*” en “*Wat is het effect van grandioos narcisme, kwetsbaar narcisme, en narcisme in zijn geheel op seksuele deviante interesses?*”. De verschillende hypothesen voor dit onderzoek, gebaseerd op reeds beschreven literatuur, luiden als volgt; Hypothese 1: “*Participanten die hoog scoren op narcisme scoren ook hoog op de seksueel atypische interesses frotteurisme, voyeurisme, pedofilie en exhibitionisme.*”

Hypothese 1a: *Participanten die hoog scoren op grandioos narcisme scoren ook hoog op de seksueel atypische interesse exhibitionisme.*”

Hypothese 1b: *Participanten die hoog scoren op kwetsbaar narcisme scoren ook hoog op de seksueel atypische interesse pedofilie.*”

Hypothese 2: “*Participanten die hoog scoren op psychopathie scoren ook hoog op de seksueel atypische interesses sadisme en verkrachting.*”

Hypothese 2a: “*Participanten die hoog scoren op primaire psychopathie scoren ook hoog op de seksueel atypische interesse sadisme.*”

Hypothese 2b: “*Participanten die hoog scoren op secundaire psychopathie scoren ook hoog op de seksueel atypische interesses sadisme en verkrachting.*”

Methode

Participanten

Een dataset van 147 participanten werd verzameld behorend tot de niet-klinische populatie met een minimale leeftijd van 18. Na detectie van missende waarden werden 120 participanten daadwerkelijk geïncludeerd. Participanten die niet de gehele vragenlijst hebben ingevuld, met uitzondering van demografische gegevens, werden geëxcludeerd. De gemiddelde leeftijd van de steekproef is 30.6 jaar ($SD = 14.39$, range 18-75) verdeeld over 56 mannen en 64 vrouwen. Bijna elke participant heeft een Nederlandse achtergrond (87.6%). Verder heeft de grootste groep (76.9%) geen kinderen en zijn de meesten vrijgezel (38.8%). Degene die niet vrijgezel zijn hebben een relatie (33.9%), zijn getrouwd of wonen samen (20.7%), zijn gescheiden (5.8%) of hebben hun partner verloren (.8%). Met betrekking tot de hoogst genoten opleiding en werk kan gezegd worden dat de grootste groep WO heeft afgemaakt (24%), gevolgd door MBO (19%), dan HBO (18.2%), HVO (16.5%), VWO (14%), en anders (8.3%).

Meetinstrumenten

Narcisme.

Pathologisch narcisme werd in dit onderzoek gemeten met de Pathological Narcissism Inventory (PNI) (Pincus et al., 2009). De PNI is een zelfrapportage vragenlijst bestaande uit 52 items verdeeld over zeven primaire persoonlijkheidsdimensies (zie bijlage B). Daarvan hebben drie dimensies betrekking tot het component grandiositeit: ‘*Exploitativeness (uitbuiting)*’ (EXP) betreft manipulatie, ‘*Self-sacrificing Self-enhancement (zelfopofferende zelfverbetering)*’ (SSSE) gericht op het verrichten van altruïstische handelingen om een positief zelfbeeld te versterken en ‘*Grandiose Fantasy (grandioze fantasieën)*’ (GF) bedoelend fantasieën met betrekking tot succes en bewondering. De vier overige dimensies zijn gerelateerd aan het component kwetsbaarheid en zijn benoemd als, ‘*Contingent Self-*

esteem (contingente eigenwaarde) (CSE) waarmee fluctuerende niveaus van eigenwaarde worden bedoeld, *'Entitlement rage (rechterlijke woede)'* (ER) betreffend woede als reactie op onvervulde verlangens, *'Hiding the Self (verbergen van het zelf)'* (HS) duidend op het verborgen houden van gebreken en interpersoonlijke behoeften en *'Devaluïng (depreciatie)'* (DEV) gericht op het gebrek aan interesse in anderen die het zelfbeeld niet versterken (Wright et al., 2010). Participanten beoordeelden zichzelf aan de hand van stellingen op een 6-puntsschaal variërend van 'helemaal niet zoals ik' (0) tot 'heel erg als ik' (5). Voorbeelden van items die de PNI onder andere bevatten zijn: 'Ik haat het om hulp te vragen', 'Ik kan erg boos worden als een ander het niet met mij eens is' en 'Ik vind het makkelijk om mensen te manipuleren'. De totale score voor de PNI is minimaal 0 en maximaal 260 waarbij hoge scores ook hogere niveaus van pathologisch narcisme weerspiegelden. In totaal werden drie variabelen gemaakt baserend op deze vragenlijst; narcisme, grandioos narcisme en kwetsbaar narcisme (zie bijlage B). De betrouwbaarheid van de PNI in deze steekproef bleek uitstekend met een Cronbach's alfa van .95, dit komt overeen met de .95 alfa die is gevonden in Pincus et al. (2009). De studie van Thomas et al. (2012) met betrekking tot validiteit en klinische bruikbaarheid versterkt deze bevindingen en resulteert in het gegeven dat de PNI een geldige en bruikbare maatstaf is voor pathologisch narcisme. Binnen deze studie werden volgende Cronbach's alfa's gevonden: .73 (EXP), .72 (SSSE), .9 (GF), .9 (CSE), .87 (ER), .77 (HS) en .85 (DEV). Voor grandioos narcisme (EXP, SSSE en GF) was dat .89 en voor kwetsbaar narcisme (CSE, ER, HS en DEV) was dat .94.

Psychopathie.

Psychopathie in dit onderzoek werd geëvalueerd met behulp van de Levenson Self-Report Psychopathy scale (LSRP), een zelfrapportage vragenlijst bestemd voor een niet-geïnstitioneerde populatie (Levenson et al., 1995). De vragenlijst bevatte 26 items, waarvan 16 primaire en 10 secundaire psychopathie beogen te meten (zie bijlage B). Elk item,

bestaande uit een stelling, kon gescoord worden op een 4-puntsschaal variërend van ‘helemaal mee oneens’ (1) tot ‘helemaal mee eens’ (4). Een hogere score impliceert ook een hogere mate van psychopathie. Daarbij bestond de vragenlijst uit 7 items die gehercodeerd moesten worden items (zie bijlage B). Voorbeelden van verschillende items opgenomen in de LSRP zijn: ‘Voor mij is goed doen iets waarmee ik weg kan komen’, ‘Ik verlies snel interesse in taken waarmee ik start’ en ‘Vreemdgaan is niet gerechtvaardigd omdat het oneerlijk is jegens anderen’. Er werden drie totaalscores berekend; psychopathie, primaire psychopathie en secundaire psychopathie (zie bijlage B). De twee constructen gemeten door de LSRP hadden een redelijke interne consistentie. Hierbij betrof de LSRP-I items over interpersoonlijke en affectieve kenmerken en LSRP-II items gebaseerd op antisociaal gedrag en leefstijl. Primaire psychopathie meette een Cronbach’s alfa van .76 en secundaire psychopathie .45. De algemene Cronbach’s alfa binnen deze studie was .73. Uit eerder onderzoek van Lynam et al. (1999) vonden we ook een hogere alfa voor primaire psychopathie (.84) dan voor secundaire psychopathie (.68). Daarbij werd een test-hertest betrouwbaarheid gevonden van $r = .83$.

Deviantie seksuele interesses.

Om de verschillende constructen van deviantie seksuele interesses te meten werd gebruik gemaakt van een geadapteerde en Nederlands vertaalde versie van de Multidimensional Assessment of Sex and Aggression (MASA) (Paulhus et al., 2012; Paulhus et al., 2009). De geadapteerde versie van de MASA binnen dit onderzoek, gebaseerd op Williams et al. (2008) bevatte 15 verschillende items verdeeld over zes domeinen; ‘*sadisme*’, ‘*frotteurisme*’, ‘*pedofilie*’, ‘*exhibitionisme*’, ‘*voyeurisme*’, en ‘*verkrachting*’. Voor elk domein werd een aparte totaalscore berekend. De verkorte versie van 15 items werd gekozen vanwege ethische overwegingen op aanraden van de ERB (zie bijlage B). De scoring van de items werd gebaseerd op hoe vaak participanten dachten dat de omschreven stellingen voor lijken te komen. Deze scoring werd gedaan op een 5-puntsschaal variërend van ‘nooit’ (0) tot ‘erg

vaak' (4). Voorbeelden van items zijn: 'Ik heb gedacht over het forceren van gemeenschap', 'Soms voel ik de drang om te gluren' en 'Ik word enthousiast wanneer ik denk aan het overmeesteren van iemand'. Binnen deze studie werden Cronbach's alfa's gevonden voor *pedofilie* (.9), *voyeurisme* (.81), *exhibitionisme* (0.73), *frotteurisme* (0.61) en voor *sadisme* (.54). Het domein *verkrachting* werd gemeten met één enkel item vanwege ethische overwegingen waardoor het niet mogelijk was om de interne consistentie te berekenen. De algehele interne consistentie van de MASA kon als goed worden beoordeeld met een Cronbach's alfa van .81. In een gelijkaardige studie van van Bommel et al. (2018) werden gelijkaardige alfa waarden gevonden, namelijk .79, .68, .79, .98 en .72 voor sadisme, frotteurisme, voyeurisme, pedofilie en exhibitionisme.

Procedure

De participanten werden door middel van quota sampling benaderd door studenten van Tilburg University rekening houdend met leeftijd, geslacht en studieniveau om een zo heterogeen mogelijke steekproef te verkrijgen. Deelname aan dit onderzoek was volledig anoniem en vrijwillig.

Alvorens deelname werden participanten geïnformeerd over het doel van het onderzoek, ontvingen ze verdere informatie en is schriftelijk toestemming verkregen. Het onderzoek, bestaande uit een vragenlijst, werd op twee manieren afgenomen: elektronisch en manueel. Namen van participanten zijn vervangen door alfanumerieke identificatiecodes. Deze codes maakten het voor participanten ook mogelijk om zich met terugwerkende kracht uit het onderzoek terug te trekken. Deze studie en procedure werden formeel goedgekeurd door de lokale Ethics Review Boards (ERB). Participanten ontvingen geen beloning.

Statistische Analyse

De voorbereidende stappen voor de analyse was het detecteren en uitsluiten van de ontbrekende variabelen, als ook de uitschieters aan de hand van de Mahalanobis toets. Na

uitsluiting was de resterende steekproefomvang $N=120$, wat 82.31% van de gehele dataset is. Gegeven deze steekproefgrootte en uitgaande van een power van 0.8 liet een sensitiviteitspoweranalyse in G*Power (Faul et al., 2007) een effectgrootte van .6 zien. Dat betekende dat de steekproefgrootte binnen deze studie voldoende is (Pallant, 2020).

De hypothesen voor dit onderzoek zijn statistisch geanalyseerd met behulp van het Statistical Package for the Social Sciences (IBM SPSS) versie 26.0. Statistisch significante niveaus werden gerapporteerd bij een statistische drempel van $p < .05$. Allereerst werden beschrijvende analyses uitgevoerd en bivariate statistieken berekend om kenmerken van de onderzoeksgroep te beschrijven. Vervolgens is gebruik gemaakt van multiple lineaire regressieanalyse om de verschillende hypothesen te testen. Daarbij spreken we van zes onafhankelijke variabelen (grandioos narcisme (GN), kwetsbaar narcisme (KN), narcisme (N), primaire psychopathie (PP), secundaire psychopathie (SP) en psychopathie (P)), zes afhankelijke variabelen (voyeurisme, exhibitionisme, frotteurisme, pedofilie, seksueel sadisme en verkrachting) en twee controlevariabelen (sekse en leeftijd). De assumpties werden per test bekeken. Omdat er sprake was van multicollineariteit werden in totaal 36 toetsen uitgevoerd. Deze worden wel in één tabel weergegeven. Ook leek de *regression standardized residual* niet bij benadering normaal verdeeld bij secundaire psychopathie, narcisme en grandioos narcisme. Hier zal rekening mee moeten worden gehouden bij de interpretatie van de resultaten.

Resultaten

Steekproef

Beschrijvende statistieken voor de verschillende constructen worden vermeld in bijlage A. Voor de seksuele interesses zijn de gemiddelden voor pedofilie en verkrachting het laagst, en voor frotteurisme en voyeurisme het hoogst.

Correlaties

In tabel 1 wordt de correlatiematrix tussen de verschillende constructen weergegeven. Daaruit blijkt dat er enkel positieve significante correlaties zijn gevonden. Men spreekt van een hoge of sterke correlatie vanaf .68 (Taylor, 1990), dit geldt voor psychopathie met primaire psychopathie en narcisme met grandioos en kwetsbaar narcisme. Middelmatige correlaties ($.36 < > .67$) (Taylor, 1990) zijn gevonden voor psychopathie met secundaire psychopathie, narcisme en kwetsbaar narcisme; secundaire psychopathie met kwetsbaar narcisme; narcisme met frotteurisme en voyeurisme; grandioos narcisme met kwetsbaar narcisme en frotteurisme; sadisme met frotteurisme; frotteurisme met voyeurisme en pedofilie; voyeurisme met pedofilie; pedofilie met verkrachting.

Tabel 1*Correlatiematrix*

	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
1. Psychopathie	1											
2. PP	.921**	1										
3. SP	.650**	.303**	1									
4. Narcisme	.388**	.323**	.319**	1								
5. GN	.304**	.314**	.133	.825**	1							
6. KN	.376**	.277**	.380**	.949**	.605**	1						
7. Sadisme	.238**	.149	.291**	.189*	.145	.185*	1					
8. Frotteurisme	.251**	.222*	.181*	.378**	.397**	.309**	.579**	1				
9. Voyeurisme	.248**	.205*	.206*	.365**	.332**	.323**	.327**	.576**	1			
10. Pedofilie	.097	.069	.104	.107	.116	.089	.302**	.389**	.366**	1		
11. Exhibitionisme	.062	-.037	.225*	.283**	.204*	.288**	.203*	.346**	.352**	.527**	1	
12. Verkrachting	.108	.046	.173	.067	.077	.052	.295**	.190*	.167	.110	.069	1

Noot. GN= grandioos narcisme, KN= kwetsbaar narcisme, PP= primaire psychopathie en SP= secundaire psychopathie

* $p < .05$

** $p < .01$

*** $p < .001$

Hypothesetoetsen

Hypothese 1.

De verschillende hypothesen zijn getoetst met behulp van multiple regressieanalyse. De regressieanalyse met betrekking tot de eerste hypothese, narcisme, is weergegeven in tabel 2 en 3. Achttien verschillende toetsen zijn samengevoegd in deze twee tabellen waarbij narcisme het grootste deel van de variantie in frotteurisme ($R^2 = .223$, $F = 11.115$, $p < .001$),

en voyeurisme ($R^2 = .223$, $F = 11.103$, $p < .001$) verklaarde, gevolgd door exhibitionisme ($R^2 = .131$, $F = 5.829$, $p < .001$) en sadisme ($R^2 = .067$, $F = 2.79$, $p < .05$). Voor de andere twee werd geen significant deel van de variantie verklaard door narcisme; pedofilie ($R^2 = .046$, $F = 1.868$, $p > .05$) en verkrachting ($R^2 = .038$, $F = 1.53$, $p > .05$). Grandioos narcisme verklaarde het grootste deel van de variantie in frotteurisme ($R^2 = .199$, $F = 9.581$, $p < .001$), dan in voyeurisme ($R^2 = .160$, $F = 7.366$, $p < .001$) en in exhibitionisme ($R^2 = .087$, $F = 3.685$, $p < .05$). Er werd geen significant verschil gevonden voor sadisme ($R^2 = .046$, $F = 1.870$, $p > .05$), pedofilie ($R^2 = .04$, $F = 1.592$, $p > .05$), en verkrachting ($R^2 = .038$, $F = 1.518$, $p > .05$). Met betrekking tot kwetsbaar narcisme werd het grootste deel van de variantie verklaard in voyeurisme ($R^2 = .210$, $F = 10.248$, $p < .001$), dan in frotteurisme ($R^2 = .201$, $F = 9.729$, $p < .001$), exhibitionisme ($R^2 = .122$, $F = 5.349$, $p < .01$) en sadisme ($R^2 = .075$, $F = 3.136$, $p < .05$). Voor pedofilie ($R^2 = .040$, $F = 1.592$, $p > .05$) en verkrachting ($R^2 = .038$, $F = 1.518$, $p > .05$) wordt wederom geen significant resultaat gevonden.

Tabel 2

Multiple regressieanalyse voor narcisme, GN, KN en seksueel deviante interesses (deel 1)

		Sadisme			Frotteurisme			Voyeurisme		
		B	SE	β	B	SE	β	B	SE	β
Stap 1										
	Leeftijd	-.00	.00	-.08	-.00	.00	-.13	.00	.01	-.01
	Gender	-.15*	.07*	-.19*	-.36***	.10***	-.31***	-.42**	.14**	-.27**
Stap 2	Narcisme	.1	.06	.18	.33***	.08***	.38***	.50***	.10***	.44***
Stap 2	GN	.04	.05	.09	.27***	.07***	.35***	.35***	.10***	.34***
Stap 2	KN	.11*	.05*	.20*	.27***	.07***	.34***	.44***	.10***	.41***

Noot. Getallen zijn afgerond op 2 cijfers na de komma. GN= grandioos narcisme en KN= kwetsbaar narcisme

* $p < .05$

** $p < .01$

*** $p < .001$

Tabel 3*Multiple regressieanalyse voor narcisme, GN, KN en seksueel deviante interesses (deel 2)*

		Pedofilie			Exhibitionisme			Verkrachting		
		B	SE	β	B	SE	β	B	SE	β
Stap 1										
	Leeftijd	.00	.00	.05	.00	.00	.07	-.00	.00	-.10
	Gender	-.1	.06	-.16	.06	.10	.06	-.12	.06	-.17
Stap 2	Narcisme	.07	.05	.15	.32***	.08***	.39***	.01	.05	.02
Stap 2	GN	.05	.04	.13	.04**	.07**	.33**	-.00	.05	-.01
Stap 2	KN	.06	.04	.14	.29***	.07***	.37***	.02	.05	.03

Noot. Getallen zijn afgerond op 2 cijfers na de komma. GN= grandioos narcisme en KN= kwetsbaar narcisme

* $p < .05$

** $p < .01$

*** $p < .001$

Voor hypothese 1 werd een multiple regressie uitgevoerd tussen narcisme en de seksueel afwijkende interesses. Narcisme, grandioos narcisme en kwetsbaar narcisme werden telkens in stap twee toegevoegd in verschillende modellen. Voor narcisme in zijn geheel werd een positief significant resultaat gevonden met betrekking tot de seksueel afwijkende interesses frotteurisme ($B = .33, p < .001$), voyeurisme ($B = 0.50, p < .001$) en exhibitionisme ($B = .32, p < .001$). Dat betekent dat personen met narcistische trekken meer frotteuristische, voyeuristische en exhibitionistische interesses engageren. Voor de andere seksueel afwijkende interesses werd geen significant resultaat gevonden. Als men kijkt naar de deelaspecten dan werd voor hypothese 1a (grandioos narcisme en de seksueel afwijkende interesses) gelijkaardige effecten gevonden, namelijk positieve significante effecten met frotteurisme ($B = .27, p < .001$), voyeurisme ($B = .35, p < .001$) en exhibitionisme ($B = .04, p < .01$). Dat houdt in dat personen met grandioos narcisme meer frotteuristische, voyeuristische en exhibitionistische interesses vertonen. Voor de tweede deelhypothese, hypothese 1b, (kwetsbaar narcisme en de seksueel afwijkende interesses) werden niet alleen positieve

significante effecten gevonden met frotteurisme ($B = .27, p < .001$), voyeurisme ($B = .44, p < .001$) en exhibitionisme ($B = .29, p < .001$), maar ook met sadisme ($B = .11, p < .05$). Dit betekent dat personen met hogere levels van kwetsbaar narcisme naast frotteuristische, voyeuristische en exhibitionistische interesses ook meer sadistische interesses lijken te hebben.

Hypothese 2.

De regressieanalyses met betrekking tot de tweede hypothese, psychopathie/ primaire psychopathie/ secundaire psychopathie worden weergegeven in tabel 4 en 5. Opnieuw zijn 18 verschillende toetsen samengevoegd in tabel 4 en 5 waarbij psychopathie het grootste deel van de variantie in frotteurisme ($R^2 = .145, F = 6.573, p < .001$) verklaarde, gevolgd door voyeurisme ($R^2 = .117, F = 5.144, p < .01$) en sadisme ($R^2 = .083, F = 3.516, p < .05$). Voor de andere drie werd geen significant deel van de variantie verklaard door psychopathie; verkrachting ($R^2 = .043, F = 1.745, p > .05$), pedofilie ($R^2 = .035, F = 1.406, p > .05$) en exhibitionisme ($R^2 = .014, F = 0.531, p > .05$). Primaire psychopathie verklaarde het grootste deel van de variantie in frotteurisme ($R^2 = .128, F = 5.682, p < .001$) en daarna in voyeurisme ($R^2 = .094, F = 4.002, p < .01$). Er werd geen significant verschil gevonden voor sadisme ($R^2 = .051, F = 2.097, p > .05$), verkrachting ($R^2 = .038, F = 1.516, p > .05$), pedofilie ($R^2 = .030, F = 1.178, p > .05$), en exhibitionisme ($R^2 = .008, F = 0.294, p > .05$). Met betrekking tot secundaire psychopathie werd het grootste deel van de variantie verklaard in frotteurisme ($R^2 = .145, F = 6.539, p < .001$), dan in sadisme ($R^2 = .133, F = 5.924, p < .001$), voyeurisme ($R^2 = .125, F = 5.527, p < .001$) en verkrachting ($R^2 = .070, F = 2.913, p < .05$). Voor exhibitionisme ($R^2 = .061, F = 2.491, p > .05$) en pedofilie ($R^2 = .044, F = 1.779, p > .05$) werd geen significant resultaat gevonden.

Tabel 4*Multiple regressieanalyse voor psychopathie, PP, SP en seksueel deviante interesses (deel 1)*

		Sadisme			Frotteurisme			Voyeurisme		
		B	SE	β	B	SE	β	B	SE	β
Stap 1										
	Leeftijd	-.00	.00	-.08	-.01	.00	-.13	.00	.01	-.01
	Gender	-.15*	.07*	-.19*	-.36***	.10***	-.31***	-.42**	.14*	-.27**
Stap 2	Psychopathie	.29*	.13*	.21*	.42*	.18*	.20*	.62*	.25*	.22*
Stap 2	PP	.11	.10	.11	.25	.14	.15	.34	.20	.16
Stap 2	SP	.40***	.11***	.31***	.39*	.17*	.2*	.63**	.23**	.24**

Noot. Getallen zijn afgerond op 2 cijfers na de komma. PP= primaire psychopathie en SP= secundaire psychopathie

* $p < .05$

** $p < .01$

*** $p < .001$

Tabel 5*Multiple regressieanalyse voor psychopathie, PP, SP en seksueel deviante interesses (deel 2)*

		Pedofilie			Exhibitionisme			Verkrachting		
		B	SE	β	B	SE	β	B	SE	β
Stap 1										
	Leeftijd	.00	.00	.05	.00	.00	.07	-.00	.00	-.10
	Gender	-.1	.06	-.16	.06	.10	.06	-.12	.06	-.17
Stap 2	Psychopathie	.10	.10	.09	.16	.19	.08	.09	.11	.08
Stap 2	PP	.04	.08	.04	-.03	.15	-.02	-.00	.09	.00
Stap 2	SP	.14	.10	.13	.44*	.17*	.23*	.2*	.1*	.18*

Noot. Getallen zijn afgerond op 2 cijfers na de komma. PP= primaire psychopathie en SP= secundaire psychopathie

* $p < .05$

** $p < .01$

*** $p < .001$

Hypothese 2 betreft psychopathie en de seksueel afwijkende interesses. Psychopathie, primaire psychopathie en secundaire psychopathie werden in verschillende modellen toegevoegd. Voor psychopathie in zijn geheel werd een positief significant resultaat gevonden met betrekking tot de seksueel afwijkende interesses sadisme ($B = .29, p < .05$), frotteurisme ($B = .42, p < .05$) en voyeurisme ($B = .62, p < .05$). Dat houdt in dat mensen met meer psychopathische trekken meer sadistische, frotteuristische en voyeuristische interesses

engageren. Voor de andere interesses is geen significant resultaat gevonden. Als men kijkt naar de deelaspecten dan werd voor hypothese 2a (primaire psychopathie en de seksueel afwijkende interesses) geen significant resultaat gevonden en voor hypothese 2b (secundaire psychopathie en de seksueel afwijkende interesses) werden vijf positieve significante resultaten gevonden, namelijk met sadisme ($B = .40, p < .001$), frotteurisme ($B = .39, p < .05$), voyeurisme ($B = .63, p < .01$), exhibitionisme ($B = .44, p < .05$) en verkrachting ($B = .2, p < .05$). Meer secundaire psychopathie zou verband hebben met meer sadistische, frotteuristische, voyeuristische, exhibitionistische en interesses met betrekking tot verkrachting.

Discussie

In de huidige studie is het effect van narcisme en psychopathie onderzocht op verschillende seksueel afwijkende interesses. Uit eerder onderzoek leken psychopathische persoonlijkheidstrekken gelinkt te kunnen worden aan seksueel afwijkende interesses (van Bommel et al., 2018). Exhibitionisme, voyeurisme en pedofilie zouden gerelateerd zijn aan narcisme (Lodi-Smith et al., 2014). Sadisme en verkrachting zouden verband houden met psychopathie (Williams et al., 2008). Deze scriptie heeft als doel deze relaties te bevestigen en het effect te specificeren binnen narcisme en psychopathie. Het in kaart brengen van deze factoren zou bij kunnen dragen aan het bespreekbaar maken van seksueel afwijkende interesses onder groepen met narcistische en psychopathische trekken.

Om dit doel te kunnen dienen zijn twee hypothesen met ieder twee deelhypothesen opgesteld. Ten eerste is het effect bekeken van narcisme op de seksueel afwijkende interesses waarbij verwacht werd dat narcisme een positief effect zou hebben op frotteurisme, voyeurisme, pedofilie en exhibitionisme. Uit de resultaten vinden we een positief significant effect van narcisme op frotteurisme, voyeurisme en exhibitionisme. De eerste hypothese,

gebaseerd op Lang et al. (1987) kan daarmee grotendeels worden bevestigd. Het enige verwachte effect dat niet werd gevonden is diegene van narcisme op pedofilie. Dit is apart aangezien voorgaande literatuur aantoont dat narcisme een karaktertrek blijkt te zijn van een pedofiel (Khan, 2018). Ook zouden de karaktereigenschappen, waaronder narcisme, leiden tot exhibitionisme, voyeurisme en frotteurisme. Dat zijn ook de interesses die binnen dit onderzoek gelinkt kunnen worden aan narcisme. Een verklaring voor het niet vinden van een significant resultaat zou kunnen komen door het feit dat sinds 2020 in Nederland en België de zogenaamde ‘pedohunters’ actief zijn (de Boeck, 2021). Deze personen willen mensen met pedofiele gevoelens publiekelijk ontmaskeren en zorgen voor bedreigingen, intimidatie, (ernstig) geweld en soms zelfs de dood. Ze proberen vaak via sociale media achter de identiteit te komen van de persoon met pedofiele gevoelens. Dit zou ook kunnen zorgen voor verontrusting bij deelnemers van dit onderzoek waardoor zij vragen met betrekking tot pedofilie misschien niet naar waarheid durven in te vullen.

De eerste hypothese bestond uit twee deelhypothesen. In hypothese 1a werd het effect van grandioos narcisme getest gevolgd door deelhypothese 1b waarbij het effect van kwetsbaar narcisme op de seksueel afwijkende interesses werd getest. Er werd verwacht dat grandioos narcisme samen zou hangen met exhibitionisme en kwetsbaar narcisme met pedofilie. Hypothese 1a dat werd opgesteld aan de hand van Pincus en Lukowitsky (2010) kan worden bevestigd, maar naast een effect op exhibitionisme wordt ook een effect gevonden op frotteurisme en voyeurisme. Hypothese 1b wordt verworpen gezien er geen effect wordt gevonden met pedofilie. Wellicht om dezelfde reden als bij pedofilie en narcisme. Wel wordt er een effect gevonden met sadisme, frotteurisme, voyeurisme en exhibitionisme. Voor kwetsbaar narcisme wordt dus een effect gevonden met sadisme anders dan het geval bij narcisme en grandioos narcisme. Een verklaring hiervoor zouden we kunnen halen uit het boek van McMurrin en Howard (2021). Daarin wordt verteld dat kwetsbare narcisten

kwetsbaar zijn voor mogelijke schade zoals het benadrukken van imperfecties en het krijgen van tips of feedback. Dit wekt gevoelens van schaamte en afgunst op, maar die zijn voor een persoon met narcisme ontoelaatbaar. We spreken dan van een threatened egotism of beschadiging van het ego. Om dit gevoel op te lossen fantaseert men om een gevoel van macht te herstellen. Mogelijk zou hier de interesse sadisme (*lijden van anderen*) te pas kunnen komen. Dit noemt men narcistische razernij en is een reactie op mogelijke schade om zijn eigenwaarde te herstellen (McMurrin & Howard, 2021).

Ten tweede is het effect bekeken van psychopathie op de seksueel afwijkende interesses. Daarbij werd verwacht dat psychopathie een positief effect zou hebben op sadisme en verkrachting. Gezien de resultaten kan de tweede hypothese deels worden bevestigd. Psychopathie heeft inderdaad een positief en significant effect op sadisme (Williams et al., 2008), maar daarnaast ook op frotteurisme en voyeurisme. Er werd geen significant resultaat gevonden met betrekking tot verkrachting. Dit zou kunnen liggen aan het feit dat verkrachting binnen deze studie met maar één item gemeten is.

Ook de tweede hypothese bestond uit twee deelhypothesen waarbij primaire en secundaire psychopathie zijn bekeken. Er werd een positief verband verwacht van primaire psychopathie op sadisme en van secundaire psychopathie op sadisme en verkrachting. Kijkend naar de resultaten wordt de eerste deelhypothese verworpen en de tweede kan worden aangenomen. Voor primaire psychopathie is namelijk geen enkel significant resultaat gevonden wat opvallend is. Een mogelijke verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat de vragenlijst niet helemaal naar waarheid is ingevuld. Primaire psychopaten zijn namelijk erg goed in liegen (Cleckley, 1976). Secundaire psychopathie vond inderdaad een positief significant resultaat voor sadisme en verkrachting, maar ook voor frotteurisme, voyeurisme en exhibitionisme. Het zou dus kunnen zijn dat het effect van psychopathie op voyeurisme en

sadisme te danken is aan secundaire psychopathie, maar hier zal meer onderzoek naar moeten worden gedaan.

Gezien er naar voren komt dat narcisme effect heeft op de seksueel afwijkende interesses frotteurisme, voyeurisme en exhibitionisme zou het in de toekomst kunnen dat het door therapeuten bespreekbaar wordt gemaakt indien er sprake is van een persoon met narcistische trekken. Op die manier komen deze interesses sneller aan het licht en kan er eventueel interventie op worden aangepast mocht het hinderlijk zijn voor de persoon zelf of een risico vormen voor anderen. Hetzelfde geldt voor sadisme, frotteurisme en voyeurisme bij psychopathie. Seksuele thema's lijken namelijk vaak over het hoofd worden gezien en als de therapeut op de hoogte is van deze relaties kan de therapeut de taak op zich nemen om dit gespreksonderwerp aan te halen.

De resultaten van deze studie nodigen uit tot vervolgonderzoek. Ten eerste wordt aangeraden om deze studie te herhalen in een andere onderzoeksgroep, wellicht in een forensische setting gezien daar meer personen zitten met narcistische en psychopathische trekken (McMurrin & Howard, 2021). Daarnaast zou het ook handig zijn om onderzoek te doen naar hoe sociaal wenselijk participanten antwoorden op vragen met betrekking tot seksueel getinte onderwerpen. Gezien het stigma van seksueel afwijkende interesses zou het mensen kunnen weerhouden om open en eerlijk te antwoorden op bepaalde vragen ondanks de anonimiteit van het onderzoek. Mocht de betrouwbaarheid eens flink onder de loep genomen worden kan dit idee bevestigd of ontkracht worden en in de toekomst er eventueel rekening mee worden gehouden. Verder werden meer effecten gevonden dan verwacht. In de toekomst kan het hulpzaam zijn om deze dieper te onderzoeken.

De bevindingen in dit onderzoek horen voorzichtig te worden geïnterpreteerd. Er zijn namelijk een paar limitaties waarmee men rekening dient te houden. Startend met de methodologische limitaties werd een lage Cronbach's alfa gevonden voor secundaire

psychopathie (.45), frotteurisme (.61), sadisme (.54) en werd verkrachting slechts gemeten met één item. Verder zijn er ook enkele assumpties geschonden met betrekking tot de *regression standardized residual*. Bepaalde constructen waren niet bij benadering normaal verdeeld waardoor de resultaten niet gegeneraliseerd kunnen worden naar de populatie. Een limitatie met betrekking tot literatuuronderzoek is dat er eerder weinig onderzoek is gedaan naar seksueel afwijkende interesses in combinatie met psychopathie en narcisme. Dat heeft ervoor kunnen zorgen dat er mogelijk geen goede verwachtingen geschetst konden worden. Daarnaast blijven seksueel afwijkende interesses een beladen onderwerp. Het is vaak moeilijk voor mensen om hier vrijuit over te spreken en dit heeft mogelijk kunnen leiden tot sociaal wenselijke antwoorden. Hiervoor is niet gecontroleerd en zoals eerder gezegd is dat voor vervolgonderzoek wel aan te raden.

Het onderzoek heeft ook een aantal sterke punten. Ten eerste gaat het om een onderwerp dat schaars is onderzocht. Er is namelijk al wat bekend over psychopathie, maar over narcisme veel minder. Door beide constructen mee te nemen in dit onderzoek kunnen de resultaten met elkaar vergeleken worden. Als de hypothesen met betrekking tot psychopathie al worden verworpen, ondanks de hoeveelheid aan literatuur, dan zouden de resultaten met betrekking tot narcisme in twijfel kunnen worden getrokken. Dan is het ook goed dat de constructen psychopathie en narcisme zijn opgedeeld in hun deelaspecten. Op die manier kan men zien aan welke subtypen de interesses kunnen worden gerelateerd. Methodologisch is het ook goed dat controlevariabelen zijn opgenomen in de regressieanalyse en dat er gebruik is gemaakt van officiële vragenlijsten.

Concluderend kan de onderzoeksvraag voor dit onderzoek, *wat is het effect van narcisme en psychopathie op verschillende vormen van seksuele deviante interesses*, uitgebreid beantwoord worden. Narcisme en zijn deelaspecten hebben namelijk een positief effect op de seksueel afwijkende interesses frotteurisme, voyeurisme en exhibitionisme. Dat

betekent dat hoe meer narcistische trekken een persoon heeft, hoe meer deze seksueel afwijkende interesses aanwezig zijn. Voor psychopathie wordt een effect gevonden op de interesses sadisme, frotteurisme en voyeurisme. Bij primaire psychopathie wordt geen significant effect gevonden met eender welke seksuele interesse en bij secundaire psychopathie komen exhibitionisme en verkrachting erbij. Dat betekent dat psychopathische trekken zorgen voor meer sadistische, frotteuristische en voyeuristische interesses. Wanneer er sprake is van secundaire psychopathie dan geldt in additie dit effect ook voor exhibitionisme en verkrachting. In de praktijk kan het dus handig zijn deze interesses expliciet te bespreken wanneer er sprake is van een persoon met narcistische of psychopathische trekken. Zo kan wellicht worden voorkomen dat deze interesses minder vaak in gedragingen evalueren. Ondanks de duidelijke boodschap dient men wel voorzichtig om te gaan met de resultaten van deze studie met daarbij de limitaties in acht nemend.

Referenties

- American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5de ed.). Arlington, VA: Auteur.
- Paulhus, D. L., Hemphill, J. F., & Hare, R. D. (2012). *Self-report psychopathy scale (SRP-III)*. Toronto: Multi-Health Systems.
- Bartels, R. M., & Gannon, T. A. (2011). Understanding the sexual fantasies of sex offenders and their correlates. *Aggression and Violent Behavior, 16*(6), 551–561.
<https://doi.org/10.1016/j.avb.2011.08.002>
- Baughman, H. M., Jonason, P. K., Veselka, L., & Vernon, P. A. (2014). Four shades of sexual fantasies linked to the Dark Triad. *Personality and Individual Differences, 67*, 47–51.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.01.034>
- Baumgartner, J. V., Scalora, M. J., & Huss, M. T. (2002). Assessment of the Wilson Sex Fantasy Questionnaire among child molesters and nonsexual forensic offenders. *Sexual Abuse: A Journal of Research and Treatment, 14*, 19-30.
- Beech, A. R., Miner, M. H., & Thornton, D. (2016). Paraphilias in the DSM-5. *Annual Review of Clinical Psychology, 12*(1), 383–406. <https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-021815-093330>
- Cleckley, H. (1976). *The Mask of Sanity*. (5th ed). St. Louis: Mosby.
- De Boeck, M., Janssen, E., Blok, M., Uzieblo, K., Prescott, D., & McCartan, K. (2021, Februari 5). Pedohunting: How Vigilantes exacerbate the problem of child abuse [Blog post].
 Geraadpleegd van <http://www.davidprescott.net/articles/20210205SAJRT.pdf>
- Eher, R., Rettenberger, M., & Turner, D. (2019). The prevalence of mental disorders in incarcerated contact sexual offenders. *Acta Psychiatrica Scandinavica, 139*(6), 572–581. <https://doi.org/10.1111/acps.13024>

- Faul, F., Erdfelder, E., Lang, A. G., & Buchner, A. (2007). G*Power 3: A flexible statistical power analysis program for the social, behavioral, and biomedical sciences. *Behavior Research Methods*, 39(2), 175–191. <https://doi.org/10.3758/bf03193146>
- Freund, K. (1990). Courtship disorder. In Marshall, W. L., Laws, D. R., & Barbaree, H. E. (Eds.) • *Handbook of Sexual Assaults: Issues, theories and treatment of the offender*, pp 201, Plenum Press, New York and London.
- GGZ Standaarden (2018). *Parafiele en hyperseksuele stoornissen*. Geraadpleegd van <https://www.ggzstandaarden.nl/zorgstandaarden/parafiele-en-hyperseksuele-stoornissen/zorg-rondom-parafiele-en-hyperseksuele-stoornissen>
- Hanson, R. K. and Bussière, M. T. 1998. Predicting relapse: A meta-analysis of sexual offender recidivism studies. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 66: 348–362.
- Hanson, R. K. and Morton-Bourgon, K. E. 2005. The characteristics of persistent sexual offenders: A meta-analysis of recidivism studies. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 73: 1154–1163.
- Hare, R. D. (1991). *The Hare Psychopathy Checklist-Revised*. Toronto, Canada: Multi-Health Systems
- Harsch, S., Bergk, J. E., Steinert, T., Keller, F., & Jockusch, U. (2006). Prevalence of mental disorders among sexual offenders in forensic psychiatry and prison. *International Journal of Law and Psychiatry*, 29(5), 443–449.
<https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2005.11.001>
- <https://www.tijdschriftvoorpsychiatrie.nl/assets/articles/56-2014-3-artikel-goethals.pdf>
- Jonason, P. K., & Webster, G. D. (2010). The dirty dozen: A concise measure of the dark triad. *Psychological Assessment*, 22(2), 420–432. <https://doi.org/10.1037/a0019265>

- Jones, D. N., & Neria, A. L. (2015). The Dark Triad and dispositional aggression. *Personality and Individual Differences*, 86, 360–364. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.06.021>
- Jones, D. N., & Olderbak, S. G. (2013). The Associations Among Dark Personalities and Sexual Tactics Across Different Scenarios. *Journal of Interpersonal Violence*, 29(6), 1050–1070. <https://doi.org/10.1177/0886260513506053>
- Kernberg, P. F. (1998). *Developmental aspects of normal and pathological narcissism*. In E. F. Ronningstam (Ed.), *Disorders of narcissism: Diagnostic, clinical, and empirical implications* (p. 103–120). American Psychiatric Association.
- Khan, Zahra. “An Exploration into the Unknown World of Pedophilia.” *The Sociological Eye* 2018: Journal of the Sociology Department, 2018, 42-45
- Knight, R. A. (2004). Comparisons between juvenile and adult sexual offenders on the Multidimensional Assessment of Sex and Aggression. In G. O’Reilly, W. L. Marshall, R. C. Beckett, & A. Carr (Eds.), *Handbook of clinical interventions with young people who sexually abuse* (pp. 203–233). London, England: Routledge
- Lang, R. A., Langevin, R., Checkley, K. L., & Pugh, G. (1987). Genital exhibitionism: Courtship disorder or narcissism? *Canadian Journal of Behavioural Science / Revue canadienne des sciences du comportement*, 19(2), 216–232.
<https://doi.org/10.1037/h0080011>
- Leitenberg, H., & Henning, K. (1995). Sexual fantasy. *Psychological Bulletin*, 117, 469-496.
- Levenson, M. R., Kiehl, K. A., & Fitzpatrick, C. M. (1995). Assessing psychopathic attributes in a noninstitutionalized population. *Journal of Personality and Social Psychology*, 68(1), 151–158. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.68.1.151>
- Lodi-Smith, J., Shepard, K., & Wagner, S. (2014). Personality and sexually deviant behavior. *Personality and Individual Differences*, 70, 39–44.
<https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.06.012>

- Looman, J. (1995). Sexual fantasies of child molesters. *Canadian Journal of Behavioral Science*, 27, 321-332.
- Lynam, D.R., Whiteside, S., & Jones, S., (1999) Self-reported psychopathy: A validation study. *Journal of Personality Assessment*, 73, 110-132
- MacCulloch, M. J., Snowden, P. R., Wood, P.J.W., & Mills, H. E. (1983). Sadistic fantasy, sadistic behavior, and offending. *British Journal of Psychiatry*, 143, 20-29.
- McMurrin, M., & Howard, R. (2021). [*Personality, Personality Disorder and Violence (Wiley Series in Forensic Clinical Psychology (Paperback)) - Greenlight By McMurrin, Mary (Author) Paperback 2009*]. John Wiley & Sons May-01-2009.
- Okami, P., & Goldberg, A. (1992). Personality correlates of pedophilia: Are they reliable indicators? *Journal of Sex Research*, 29(3), 297–328.
<https://doi.org/10.1080/00224499209551651>
- Pallant, J. (2020). *Ebook: SPSS Survival Manual: A Step by Step Guide to Data Analysis using IBM SPSS*. McGraw-Hill Education.
- Patrick, C.J., Fowles, D.C., & Krueger, R.F. (2009). Triarchic conceptualization of psychopathy: Developmental origins of disinhibition, boldness, and meanness. *Development and Psychopathology*, 21,913-938.
- Paulhus, D. L., & Williams, K. M. (2002). The Dark Triad of personality: Narcissism, Machiavellianism, and psychopathy. *Journal of Research in Personality*, 36(6), 556–563. [https://doi.org/10.1016/s0092-6566\(02\)00505-6](https://doi.org/10.1016/s0092-6566(02)00505-6)
- Paulhus, D. L., Neumann, C. S., & Hare, R. D. (2009). *Manual for the self-report psychopathy scale*. Toronto: Multi-health systems.

- Pincus, A. L., & Lukowitsky, M. R. (2010). Pathological Narcissism and Narcissistic Personality Disorder. *Annual Review of Clinical Psychology*, 6(1), 421–446.
<https://doi.org/10.1146/annurev.clinpsy.121208.131215>
- Pincus, A. L., Ansell, E. B., Pimentel, C. A., Cain, N. M., Wright, A. G. C., & Levy, K. N. (2009). Initial construction and validation of the Pathological Narcissism Inventory. *Psychological Assessment*, 21(3), 365–379. <https://doi.org/10.1037/a0016530>
- Raskin, R. N., & Hall, C. S. (1979). A Narcissistic Personality Inventory. *Psychological Reports*, 45(2), 590. <https://doi.org/10.2466/pr0.1979.45.2.590>
- Ryan, K. M. (2004). Further evidence for a cognitive component of rape. *Aggression and Violent Behavior*, 9, 579-604.
- Saltoğlu, S., Uysal Irak, D. Primary versus secondary psychopathy: Coping styles as a mediator between psychopathy and well-being. *Curr Psychol* (2020). <https://doi-org.tilburguniversity.idm.oclc.org/10.1007/s12144-020-01155-8>
- Sorrentino, R. (2016). DSM-5 and Paraphilias: What Psychiatrists Need to Know. *Psychiatric Times*, 33, 11.
- Taylor, R. (1990). Interpretation of the Correlation Coefficient: A Basic Review. *Journal of Diagnostic Medical Sonography*, 6(1), 35–39.
<https://doi.org/10.1177/875647939000600106>
- Thomas, K. M., Wright, A. G. C., Lukowitsky, M. R., Donnellan, M. B., & Hopwood, C. J. (2012). Evidence for the Criterion Validity and Clinical Utility of the Pathological Narcissism Inventory. *Assessment*, 19(2), 135–145.
<https://doi.org/10.1177/1073191112436664>
- van Bommel, R., Uzieblo, K., Bogaerts, S., & Garofalo, C. (2018). Psychopathic Traits and Deviant Sexual Interests: The Moderating Role of Gender. *International Journal of*

Forensic Mental Health, 17(3), 256–271.

<https://doi.org/10.1080/14999013.2018.1499684>

Williams, K. M., Cooper, B. S., Howell, T. M., Yuille, J. C., & Paulhus, D. L. (2008).

Inferring Sexually Deviant Behavior From Corresponding Fantasies. *Criminal Justice and Behavior*, 36(2), 198–222. <https://doi.org/10.1177/0093854808327277>

Woodworth, M., Freimuth, T., Hutton, E. L., Carpenter, T., Agar, A. D., & Logan, M. (2013).

High-risk sexual offenders: An examination of sexual fantasy, sexual paraphilia, psychopathy, and offence characteristics. *International Journal of Law and Psychiatry*, 36(2), 144–156. <https://doi.org/10.1016/j.ijlp.2013.01.007>

Wright, A. G. C., Lukowitsky, M. R., Pincus, A. L., & Conroy, D. E. (2010). The Higher

Order Factor Structure and Gender Invariance of the Pathological Narcissism

Inventory. *Assessment*, 17(4), 467–483. <https://doi.org/10.1177/1073191110373227>

Appendix

Bijlage A

In tabel A1 vind je de beschrijvende statistieken van de steekproef binnen de huidige studie.

Tabel A1

Beschrijvende statistieken steekproef

	M	Sd.	Range
Narcisme	1.835	.689	3.15
Grandioos narcisme	2.15	.777	3.72
Kwetsbaar narcisme	1.634	.732	3.29
Psychopathie	1.823	.280	1.54
Primaire psychopathie	1.746	.363	2
Secundaire psychopathie	1.946	.298	1.3
Sadisme	.227	.389	1.8
Frotteurisme	.348	.588	2.5
Voyeurisme	.611	.788	4
Pedofilie	.063	.315	2
Exhibitionisme	.246	.565	4
Verkrachting	.083	.333	2

Bijlage B

Vragenlijst onderdelen

Deze bijlage bevat de verschillende vragenlijsten die zijn gebruikt om de verschillende constructen te meten. In figuur B1 vind je de Engelse variant van de Pathological Narcissism Inventory (PNI) waaruit blijkt welke items behoren tot welke dimensie.

Figuur B1

Pathological Narcissism Inventory (PNI)

PNI item	PNI factors						
	CSE	EXP	SSSE	HS	GF	DEV	ER
36. It's hard for me to feel good about myself unless I know other people like me.	.81						
30. It's hard to feel good about myself unless I know other people admire me.	.80						
16. When others don't notice me, I start to feel worthless.	.77						
8. When people don't notice me, I start to feel bad about myself.	.77						
40. I am disappointed when people don't notice me.	.78						
48. I need others to acknowledge me.	.78						
47. When others don't respond to me the way that I would like them to, it is hard for me to still feel ok with myself.	.78						
32. I am preoccupied with thoughts and concerns that most people are not interested in me.	.71						
19. I sometimes need important others in my life to reassure me of my self-worth.	.71						
41. I often find myself envying others' accomplishments.	.66						
5. It's hard to feel good about myself when I'm alone.	.62						
2. My self-esteem fluctuates a lot.	.60						
10. I can make anyone believe anything I want them to.		.86					
15. I find it easy to manipulate people.		.82					
4. I can usually talk my way out of anything.		.72					
23. I can read people like a book.		.59					
35. Everybody likes to hear my stories.		.52					
39. I try to show what a good person I am through my sacrifices.			.70				
43. I help others in order to prove I'm a good person.			.67				
33. I like to have friends who rely on me because it makes me feel important.			.66				
22. I feel important when others rely on me.			.63				
25. Sacrificing for others makes me the better person.			.58				
6. I can make myself feel good by caring for others.			.37				
50. When others get a glimpse of my needs, I feel anxious and ashamed.				.77			
9. I often hide my needs for fear that others will see me as needy and dependent.				.74			
28. It's hard to show others the weaknesses I feel inside.				.66			
46. I can't stand relying on other people because it makes me feel weak.				.63			
44. It's important to show people I can do it on my own, even if I have some doubts inside.				.54			
7. I hate asking for help.				.48			
13. I wouldn't disclose all my intimate thoughts and feelings to someone I didn't admire.				.34			
45. I often fantasize about being recognized for my accomplishments.					.81		
31. I often fantasize about being rewarded for my efforts.					.79		
42. I often fantasize about performing heroic deeds.					.72		
1. I often fantasize about being admired and respected.					.72		
14. I often fantasize about having a huge impact on the world around me.					.71		
26. I often fantasize about accomplishing things that are probably beyond my means.					.69		
49. I want to amount to something in the eyes of the world.					.65		
21. When others don't meet my expectations, I often feel ashamed about what I wanted.					.75		
34. Sometimes I avoid people because I'm concerned they won't acknowledge what I do for them.					.69		
24. When others disappoint me, I often get angry at myself.					.69		
17. Sometimes I avoid people because I'm concerned that they'll disappoint me.					.68		
27. Sometimes I avoid people because I'm afraid they won't do what I want them to.					.66		
3. I sometimes feel ashamed about my expectations of others when they disappoint me.					.64		
51. Sometimes it's easier to be alone than to face not getting everything I want from other people.					.61		
37. It irritates me when people don't notice how good a person I am.						.75	
11. I get mad when people don't notice all that I do for them.						.73	
12. I get annoyed by people who are not interested in what I say or do.						.72	
18. I typically get very angry when I'm unable to get what I want from others.						.70	
38. I will never be satisfied until I get all that I deserve.						.66	
20. When I do things for other people, I expect them to do things for me.						.65	
29. I get angry when criticized.						.60	
52. I can get pretty angry when others disagree with me.						.57	

Note. $N = 2,801$. PNI = Pathological Narcissism Inventory; CSE = Contingent Self-Esteem; EXP = Exploitative; SSSE = Self-Sacrificing Self-Enhancement; HS = Hiding the Self; GF = Grandiose Fantasy; DEV = Devaluing; ER = Entitlement Rage.

Noot. Overgenomen uit Initial construction and validation of the Pathological Narcissism Inventory, door Pincus et al., 2009.

De items uit de dimensies EXP, SSSE en GF vormen samen het construct grandioos narcisme en de items uit de dimensies CSE, ER, HS en DEV vormen samen het construct kwetsbaar narcisme. Alle 52 items samen vormen het construct narcisme. Vanuit de vragenlijst zijn 3 nieuwe variabelen gemaakt; narcisme, grandioos narcisme en kwetsbaar narcisme. Deze variabelen zijn gemaakt door het gemiddelde te nemen van alle betrokken items van het construct.

Figuur B2 bevat de Levenson Self-Report Psychopathy Scale (LSRP) die gebruikt is om het construct psychopathie te meten. In figuur B2 zie je welk item valt onder welk deelaspect waarbij LSRP-I staat voor primaire psychopathie en LSRP-II voor secundaire psychopathie. In de eerste rij van figuur B2 vind je ook de letter R achter verscheidende items, deze items zijn reversed en dienen omgescoord te worden alvorens statistische analyse kon plaatsvinden. Vanuit de vragenlijst zijn 3 nieuwe variabelen gemaakt; psychopathie, primaire psychopathie en secundaire psychopathie. Deze variabelen zijn gemaakt door het gemiddelde te nemen van alle betrokken items van het construct.

Figuur B2

Structuur en items LSRP

	LSRP-I	LSRP-II
1		Ik verveel me vaak
2	In de wereld van vandaag vind ik het gerechtvaardigd om alles te doen waarmee ik weg kan komen om in mijn opzet te kunnen slagen	
3 (R)		Voordat ik iets doe, overweeg ik grondig de mogelijke gevolgen
4	Mijn levensdoel is zoveel mogelijk luxe verwerven	
5		Ik verlies snel mijn interesse in de taken die ik begin
6		Ik ben vaak betrokken in luidruchtige ruzies met andere mensen
7 (R)	Zelfs indien ik mijn uiterste best zou doen om iets te verkopen, dan nog zou ik niet liegen	
8		Keer op keer kom ik in dezelfde aard van problemen terecht
9	Ik geniet ervan om andermans gevoelens te manipuleren	
10 (R)		Ik vind dat ik in staat ben om 1 doel voor een lange tijd na te streven
11	Mijn hoofdprioriteit is voor mezelf zorgen	
12	Ik vertel anderen wat ze willen horen, zodat ze doen wat ik wil	
13 (R)	Bedriegen is niet te rechtvaardigen, want het is oneerlijk ten opzichte van anderen	
14		Liefde wordt overgewaardeerd
15 (R)	Ik zou overstuur zijn, moest mijn succes ten koste van anderen gaan	
16	Wanneer ik gefrustreerd ben, laat ik vaak stoom af door	

	uit te vliegen	
17	Voor mij, vind ik alles waarmee ik weg kom gerechtvaardigd	
18		De meeste van mijn problemen zijn te wijten aan het feit dat andere mensen mij gewoonweg niet begrijpen
19	Succes is gebaseerd op de wet van de sterkste; ik bekommer mij niet om de verliezers	
20		Ik plan niets ver op voorhand
21 (R)	Ik voel me slecht als mijn woorden of daden iemand emotionele pijn bezorgen	
22	Mijn belangrijkste doel is veel geld verdienen	
23	Over hoge waarden laat ik anderen zich zorgen maken, ik bekommer me enkel om materiaal profijt	
24	Ik heb vaak bewondering voor zeer slimme oplichting	
25	Mensen die zo dom zijn om opgelicht te worden, verdienen het doorgaans	
26 (R)	Ik probeer anderen niet te kwetsen in het nastreven van mijn doelen	

Noot. Deze tabel is gemaakt basierend op het onderzoek van Uzieblo et al., 2006.

Bijlage B3 bevat de Multidimensional Assessment of Sex and Aggression (MASA), een vragenlijst die is gebruikt om de verschillende seksueel deviante interesses te meten. Voor elke seksueel deviante interesse is een totaalscore berekend aan de hand van de gemiddelde score van de desbetreffende items. In figuur B3 zie je welk item valt onder welke interesse. Vanuit de MASA zijn zes nieuwe variabelen gemaakt; sadisme, frotteurisme, voyeurisme, pedofilie, exhibitionisme en verkrachting. Deze variabelen zijn gemaakt door het gemiddelde te nemen van alle betrokken items van het construct.

Figuur B3

Multidimensional Assessment of Sex and Aggression (MASA)

1	Ik heb gedachten over hoe het voelt om iemand pijn te doen tijdens de seks.	sadisme
2	Ik ben opgewonden als ik denk aan het bedreigen of beangstigen van mijn partner	sadisme
3	In een menigte, vind ik het niet oncomfortabel als ik wrijf tegen of vreemde aanraak	frotteurisme
4	Ik heb erover nagedacht om mijn partner te beschamen of te vernederen	sadisme
5	Ik vind het niet onplezant als ik zie dat iemand geforceerd wordt seks te hebben	sadisme
6	Soms heb ik de behoefte om te spieken	voyeurisme

7	Ik heb erover nagedacht om iemand onopgemerkt te bespieden in een kleedruimte	voyeurisme
8	Ik heb overwogen om pornografisch materiaal te bekijken betreffend kinderen	pedofilie
9	Ik word seksueel opgewonden wanneer ik denk aan het exposen van mezelf	exhibitionisme
10	Ik heb gedacht aan het forceren van seks	verkrachting
11	Ik heb gedacht aan het wrijven tegen of aanraken van een vreemde in een menigte	frotteurisme
12	Ik heb overwogen om delen van mijn naakte lichaam in het publiek te exposen	exhibitionisme
13	Ik voel de impuls om pornografisch materiaal te bekijken betreffend kinderen	pedofilie
14	Ik heb gedacht mensen onopgemerkt te bekijken terwijl ze zoenen	voyeurisme
15	Ik word opgewonden als ik denk aan het overpoweren van iemand	sadisme